

Društvo za digitalizaciju tradicijske kulturne baštine

Toni Marić

Društvo za digitalizaciju tradicijske kulturne baštine (Društvo za DTKB) sa sjedištem u Širokom Brijegu bavi se prikupljanjem, obradom, digitalizacijom i prezentacijom materijala o tradicijskoj kulturnoj baštini. Osnovano je 2008. godine na inicijativu članova Udruge hrvatskih amaterskih kulturno-umjetničkih društava u BiH (UHAKUD u BiH), kako bi se tematici prikupljanja i digitalizaciji materijala posvetilo više pozornosti. Najviše pažnje u svojim aktivnostima Društvo posvećuje edukaciji, kao i sudjelovanju i organizaciji znanstveno-stručnih skupa. Programi edukacije usmjereni su na metodologije prikupljanja i obrade podataka te upoznavanje s međunarodnim standardima, trendovima i primjerima dobre prakse.

Društvo za DTKB nastoji opisati i prezentirati tradicijsku kulturnu baštinu kao pozitivni dio prepoznatljivosti njezina baštinika i kraja iz kojeg potječe. Tradicijska kulturna baština, uz promociju svojih baštinika i kraja, predstavlja i dio univerzalne ljudske baštine koju treba sačuvati za buduće naraštaje te se stoga aktivnosti Društva temelje na UNESCO-ovoj konvenciji o zaštiti nematerijalne kulturne baštine iz 2003. godine.

KUD Mokro Široki Brijeg, Državna smotra izvornog folkloru Hrvata u BiH Mostar, 11. svibnja 2019.

Svaki element nematerijalne kulturne baštine ima baštinike te redovita godišnja događanja na kojima se oni prezentiraju, a događanja imaju svoje organizatore. Ovako postavljen koncept opisa omogućuje zainteresiranim posjetiteljima detaljnije upoznavanje s osnovnim odlikama pojedinog elementa nematerijalne kulturne baštine, dok informacije o mjestu i vremena prezentiranja omogućuju organizaciju planskih posjeta s ciljem detaljnijeg upoznavanja i doživljaja istog na autentičnom lokalitetu. U ovom kontekstu se pod pojmom elemenata nematerijalne kulturne baštine ne misli na službene lokalne, državne ili međunarodno usvojene liste, nego na karakteristične

dijelove tradicijske kulturne baštine koju prezentiraju baštinici na svojim javnim nastupima.

Životne navike ljudi u zadnjih par desetljeća su se promijenile. Funkciju obitelji kao tradicionalnog mjesta prenošenja s koljena na koljeno jednog elementa nematerijalne kulturne baštine u velikom broju slučajeva preuzela su kulturno-umjetnička društva (KUD-ovi) te su festivali folkloru postali najznačajnija mjesta njihove prezentacije. Za cjelovitu prezentaciju elementa nematerijalne kulturne baštine neophodno je predstaviti i sačuvano fizičko naslijeđe njegovog okruženja koje se odnosi na materijalnu tradicijsku kulturnu baštinu, prirodno zemljopisno

Tradicijnska glazbala na portalu tkanica.org

Segmentirani cjeloviti pristup nematerijalnoj kulturnoj baštini (NKB)

okruženje i povijesno arheološko naslijeđe kraja iz kojeg dolazi.

Društvo za DTKB vodi dva strateška projekta: diple.org i tkanica.org, koji na istoimenim mrežnim mjestima omogućuju pristup dijelu do sada prikupljenih i obrađenih podataka. Projekt diple.org provodi se u suradnji sa strateškim partnerom UHAKUD u BiH i fokusiran je na tradicijsku kulturnu baštinu Hrvata u BiH, koja se prezentira na festivalima folklorne baštine koje organiziraju UHAKUD u BiH, njegovi članovi i partneri

Projekt tkanica.org Društvo za DTKB provodi u suradnji s drugim strateškom partnerom, Sekcijom CIOFF-a za BiH. Ovim projektom obuhvaćen

je dio KUD-ova i festivala folklorne baštine koji se u BiH organiziraju po CIOFF-ovim standardima. UNESCO je na svojim mrežnim stranicama tkanica.org predstavio kao primjer dobre prakse tijekom Covid-19 pandemije, gdje je opisan dio projekta koji se odnosi na tradicijska glazbala i festivale folklorne baštine.

Projekti diple.org i tkanica.org doprinose pozitivnoj promociji i povećanju interesa posjetitelja za krajeve iz kojih dolaze elementi kulturne baštine i KUD-ovi. Projektima se promovira veći angažman mladih naraštaja u radu KUD-ova i općenito društveno korisnim aktivnostima. Daje se i poticaj za organizaciju samoodrživih gospodarskih projekata baziranih na tradicijskoj kulturnoj baštini. ■

<http://tkanica.org/instrumenti/>

INFO

Tkanica.org: <http://tkanica.org/>

Diple.org: <http://diple.org/>

SAZNAJTE VIŠE – DODATNA LITERATURA

- MARIĆ, Toni; IVIĆ, Anto; MILOŠ, Jure; RAIČ, Anka (2020). „Digitalizacija sadržaja o nematerijalnoj kulturnoj baštini“. U: *Zbornik radova predavača sa Seminara folklorne baštine Hrvata u BiH. Mostar: UHAKUD u BiH*, str. 247-283.
- MARIĆ, Toni (2008). „Multimedijalna prezentacija izvornih kulturno-umjetničkih društava na Internetu“. U: *1. Međunarodni simpozij digitalizacija kulturne baštine Bosne i Hercegovine*. Sarajevo: ETF, str. 157-159.
- RAIČ, Anka (2005). „Očuvanje nematerijalne baštine Hrvata BiH kroz aktivnosti UHAKUD u BiH“. *Enter Nous*, 2/2005, Larnaka, CIOFF, Sektor J. Europe i Afrike, str. 10-12.
- VIDOVIĆ, Vedran (2015.). „Kulturno umjetnička društva - čuvari nematerijalne kulturne baštine“. U: *Zbornik radova Dana europskog naslijeđa u BiH*. Sarajevo: Federalno ministarstvo kulture, str. 71-78.

HKUD Sv. Marko iz Vionice Čitluk, Međunarodna večer folklorne baštine – Vionica 2019